

Broj: 320/19-0410-3414/2
Podgorica, 11.05.2020.godine

UPUTSTVO ZA UZIMANJE UZORAKA ZEMLJIŠTA U CILJU UTVRĐIVANJA PRISUSTVA KCN

U skladu sa godišnjim Programom fitosanitarnih mjera za 2020. godinu („Sl. list CG“, br. 9/20) i Pravilnikom o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje krompirovih cistolikih nematoda („Sl. list CG“, br. 43/10 od 29.07.2010.godine) vrši se poseban nadzor nad štetnim organizmima - krompirovim cistolikim nematodama *Globodera pallida* (Stone) Behrens (evropska populacija) i *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens (evropska populacija).

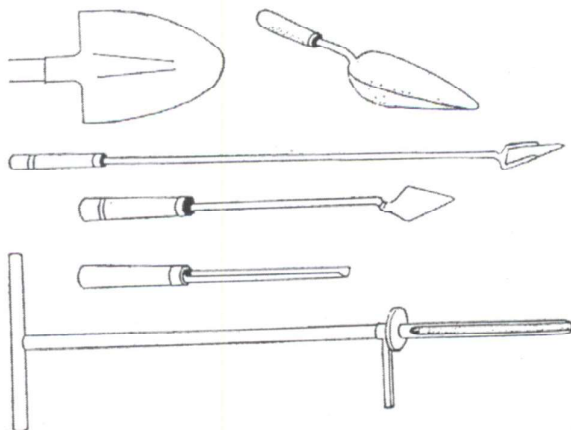
Poseban nadzor se sprovodi u cilju sprječavanja unošenja i utvrđivanja eventualnog prisustva pomenutih štetnih organizama.

Parcele koje su kod Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove prijavljene za sjemensku i merkantilnu proizvodnju i na kojima se namjerava saditi sjemenski i merkantilni krompir, zvanično se ispituju na prisustvo KCN.

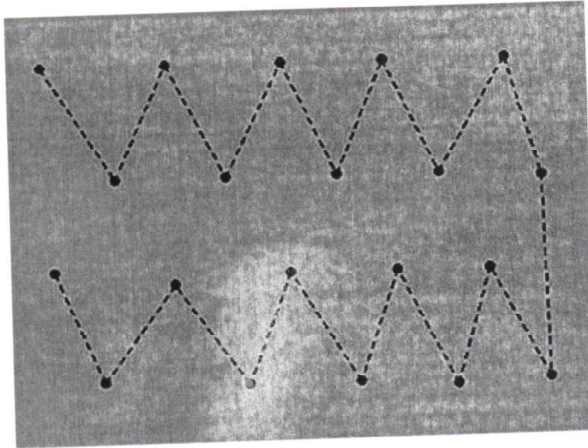
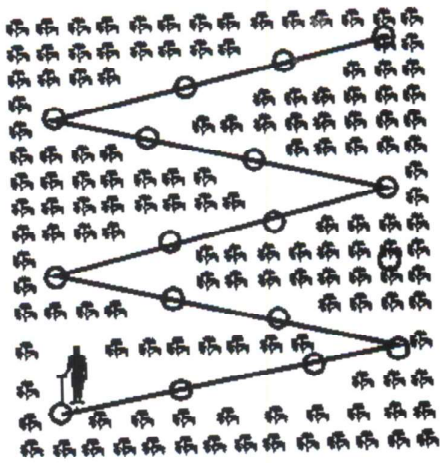
Uzorak zemljišta kod sjemenske proizvodnje treba da sadrži, kao standardnu veličinu, najmanje 1500 ml zemlje/ha, prikupljene iz najmanje 100 uboda/ha po pravougloj mreži, tako da udaljenost između uboda ne smije biti veća od 20 metara u dužinu i manja od 5 metara u širinu, pokrivajući čitavu parcelu.

Uzorak se uzima na 20 do 50 cm dubine, standardnim t-uzorkivacem, a mogu se koristiti i druge alatke.

Količina zemlje koja se uzima u merkantilnoj proizvodnji je 400 ml/ha odnosno manja je u odnosu na uzorkovanje u sjemenskoj proizvodnji gdje iznosi 1500 ml/ha, u skladu sa Pravilnikom o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje krompirovih cistolikih nematoda („Sl. list CG“, br. 43/10 i 19/13).

- Alatke za uzimanje uzoraka zemlje u nematologiji

- Šema kretanja uzorkivača po njivi tokom uzimanja poduzoraka.

Poduzorczi se spoje i izmiješaju. Ukoliko je ukupna težina svih poduzoraka kada se spoje i izmiješaju preko kilogram i po, višak se ukloni i baci, a 1.5 kg zemljišta ostaje kao uzorak.

Svaki uzorak mora da se stavi u posebnu najlonsku kesu.

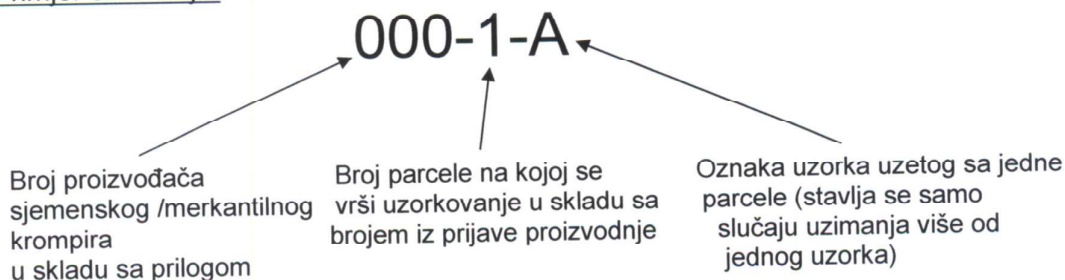
Kesu sa uzorkom, odnosno sa zemljom, treba staviti u drugu najlonsku kesu, a između dvije kese uzorak mora pratiti kartica (oznaka) zelene boje koja je propisana Pravilnikom o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom („Sl.list CG”, br. 39/11, 80/16, 91/17, 38/18).

NA KARTICI SE UPISUJE:

1. Broj uzorka tj. šifra uzorka koja sadrži sljedeće podatke:

- broj proizvođača sjemenskog /merkantilnog krompira (svakom proizvođaču sjemenskog i merkantilnog krompira, ako proizvodi merkantilni krompir na površini većoj od 1000 m², dodjeljuje se fito broj;
- broj parcele na kojoj se vrši uzorkovanje za sjemenski krompir i gdje je odgovarajuće za merkantilni krompir (broj parcele fitosanitarni inspektor preuzima iz prijave proizvodnje, kopije prijave se dostavljaju fitosanitarnim inspektorima);
- oznaka uzorka (ukoliko se sa neke parcele uzima više od jednog uzorka, svaki uzorak se označava različitim slovima latinice pr. A, B, C,....)

Primjer šifrovanja:

Primjer: Ako fitosanitarni inspektor treba da uzme 3 uzorka zemlje kod proizvođača Agro Mil čiji je broj iz priloga 054, sa prijavljene parcele broj 2, šifre uzoraka bi bile: 054-2-A ; 054-2-B ; 054-2- C.

2. Datum uzimanja uzorka

3. Potpis fitosanitarnog inspektora koji je uzeo uzorak

Napomena:

- ✓ Na kartici se ne upisuje ime i prezime proizvođača sjemenskog /merkantilnog krompira;
- ✓ Na svakoj pošiljci (odnosno na spoljašnjoj kesi) mora biti naznačeno: **ZA IGORA PAJOVIĆA;**
- ✓ Uzorci zemlje koji nijesu upakovani i označeni kao što je navedeno neće biti procesuirani u laboratoriji.

POTVRDA

Nakon uzimanja uzoraka fitosanitarni inspektor ostavlja kopiju potvrde o uzorkovanju proizvođaču krompira, drugu kopiju dostavlja Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, a original ostavlja kod sebe. Potvrda je propisana Programom fitosanitarnih mjera za 2020.godinu.

Koliki je broj uzoraka po parceli zavisi od njene površine.

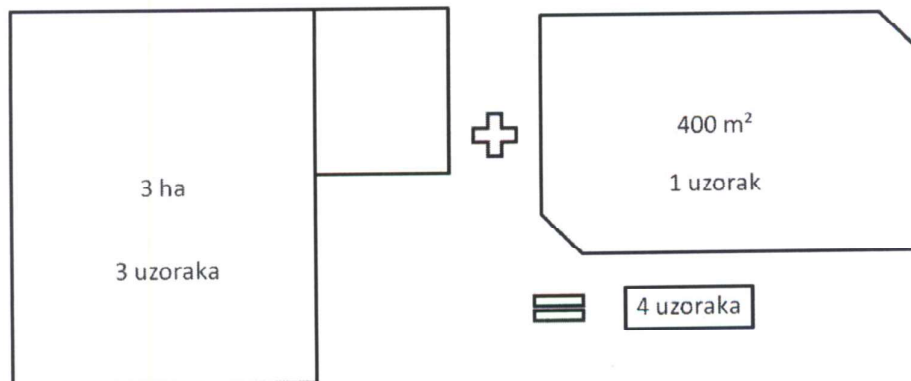
Na svakih 1 hektar se uzima jedan uzorak

Sa parcele od na primjer 1,1 hektara uzimaju se dva uzorka,
kao i sa parcele od na primjer 1,9 hektara.

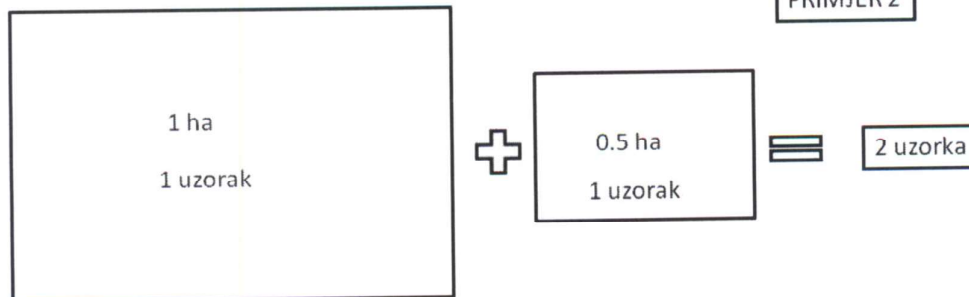
A sa parcele od 2,1 hektara uzimaju se tri uzorka.

Sa svake pojedinačne parcele, sa manjom površinom od 1 hektar se uzima posebno uzorak.

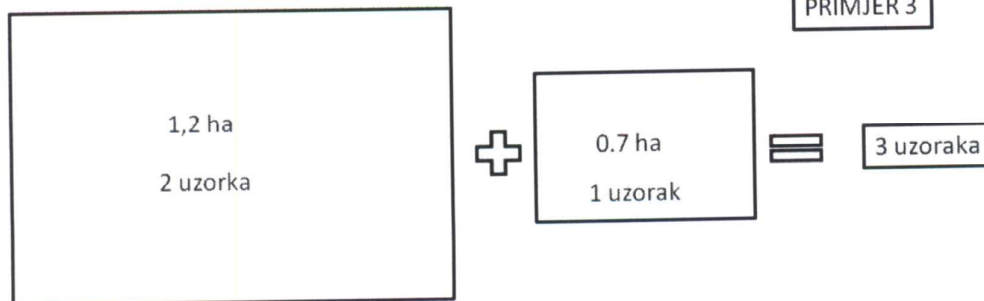
PRIMJER 1

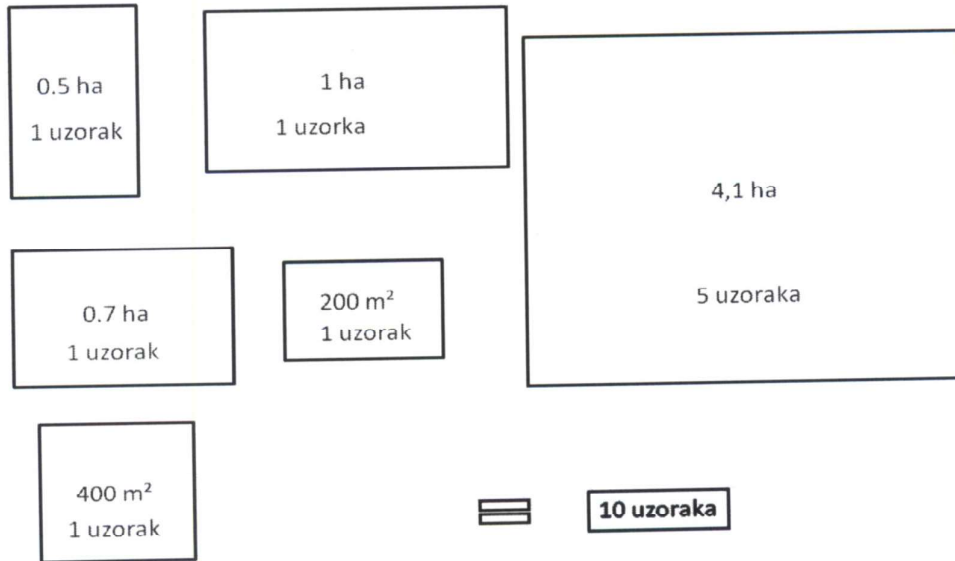
PRIMJER 2

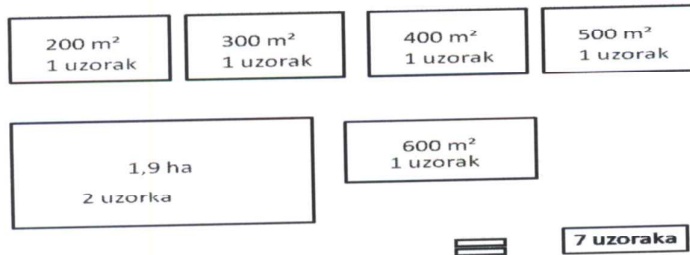
PRIMJER 3

PRIMJER 4

PRIMJER 5

Fitosanitarni inspektori koji vrše uzorkovanje dužni su da vode detaljnu evidenciju o proizvođačima sjemenskog /merkantilnog krompira, parcelama i broju uzoraka kao i da iste dostave Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Obrađivač
Gordana Fušić, *Gordana Fušić*
sam.savjetnica za zdravstvenu zaš.bilja
Saglasna:
Tamara Popović, načelnica *Tamara Popović*
Zorka Prljević, pom.direktora *Zorka Prljević*

S poštovanjem,

Vesna Daković
DIREKTORICA, *Vesna Daković*

I. FITO BROJEVI PROIZVOĐAČA SJEMENSKOG KROMPIRA*

Proizvođač sjemenskog krompira	Broj koji je sastavni dio šifre
Sjeme Kolašin, Bijelo Polje	050
Medenica Miloš, Kolašin-kooperant kod KD Tuko	052/2
Vasilije Jakšić, Žabljak kooperant kod KD Tuko	052/3
Puniša Jasnić, Bijelo Polje kooperant kod KD Tuko	052/4
Dragan Marojević, Nikšić kooperant kod KD Tuko	052/5
Milutin Vujković, Nikšić kooperant kod KD Tuko	052/6
Radosav Vujković, Nikšić kooperant kod KD Tuko	052/7
Nikola Vujković, Nikšić kooperant kod KD Tuko	052/8
Dimitrije Dendić, Nikšić kooperant kod KD Tuko	052/9
Pavle Dendić, Nikšić kooperant kod KD Tuko	052/10
Dejan Macanović, Nikšić kooperant kod KD Tuko	052/11
Adrović Melis, Berane kooperant kod ZZ Vrbica	053/2
Agro Mil, Nikšić	054
Bio-Montenegro, Podgorica	056
Perović Zdravko, Danilovgrad	057

* Dodjeljeni brojevi proizvođačima sjemenskog krompira su jedinstveni registarski fito brojevi iz Fito-Registra, s tim da se prilikom ovog šifrovanja kooperanti označavaju / 2, 3,.....radi razlikovanja uzoraka.

II. FITO BROJEVI PROIZVOĐAČA MERKANTILNOG KROMPIRA

Dodjeljeni brojevi proizvođačima merkantilnog krompira su jedinstveni registarski fito brojevi iz Fito-Registra.